

Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság

6.Bf.111/2020/8.

A Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Helység6/7-en, 2020. október 07. napján megtartott tanácsülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A nyereségvágyból elkövetett emberölés bűntettének kísérlete és más bűncselekmények miatt vádlott ellen indult büntetőügyben a Törvényszék 2020. április 29. napján kihirdetett 8.B.60/2019/28. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlott élet elleni bűncselekményét a Btk. 160. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés b./ pontja szerint minősülő nyereségvágyból elkövetett emberölés bűntette kísérletének minősíti.

A vádlottnak a III. tényállási pontban rögzített, Sértett2 sérelmére elkövetett vagyon elleni bűncselekményét a Btk. 370. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés b./ pont bb alpontjára figyelemmel a (3) bekezdés b./ pont ba alpont szerint minősülő lopás bűntette kísérletének minősíti.

Az vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztést 12 (tizenkettő) év fegyházbüntetésre súlyosítja.

Az elsőfokú ítélet rendelkező részéből a 2019. december 04-ei tárgyalási napra történő utalást mellőzi.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a vádlottat a másodfokú eljárásban felmerült 6.000 (hatezer) forint bűnügyi költség viselésére.

Indokolás:

[1] A Törvényszék a 2020. április 29. napján kihirdetett 8.B.60/2019/28. számú ítéletével vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 160. § (1) bekezdésébe ütköző emberölés büntetnének kísérletében, 2 rb. egy esetben kísérletként elkövetett, egy esetben a Btk. 370. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés b) pont bb, bf. alpont, egy esetben pedig a Btk. 370. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés b) pont bb, bc alpont szerint minősülő lopás vétségében, valamint a Btk. 370. § (1) bekezdésébe ütköző, a (2) bekezdés bb) pont (3) bekezdés b) pont ba alpont szerint minősülő lopás büntetnében, ezért - mint többszörös visszaesőt halmazati büntetésül – 8 év fegyházban végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre, míg mellékbüntetésül 10 év közügyektől eltiltásra ítélte. Úgy rendelkezett, hogy a vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható. A kiszabott szabadságvesztésbe a vádlott által 2018. június 3. napjától 2018. június 6. napjáig előzetes fogvatartásban töltött időt beszámította. Rendelkezett az eljárás során lefoglalt tárgyakról. A Magánfél által előterjesztett polgári jogi igény érvényesítését egyéb törvényes útra utasította. A vádlottal szemben 3700 Ft erejéig vagyonekobbzást rendelt el. Kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült 621.151 Ft bűnügyi költség megfizetésére.

[2] A tárgyaláson az ügyész az elsőfokú ítélet ellen fellebbezést jelentett be a II. vádpont vonatkozásában a bűncselekmény minősítésének megváltoztatása, súlyosabb büntetés kiszabása érdekében, ugyanakkor az I. és III. vádpontok tekintetében az ítéletet tudomásul vette. A vádlott a büntetése enyhítése érdekében jelentett be fellebbezést. A védő I. vádpont tekintetében felmentés, a II. vádpont vonatkozásában téves jogi minősítés miatt, továbbá a kiszabott büntetés enyhítése érdekében fellebbezett.

[3] A Pest Megyei Főügyészség az ügyben előterjesztette fellebbezése írásbeli indokolását, melyben indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet

változtassa meg, melynek keretében a vádlottal szemben lényegesen hosszabb tartamú, a büntetési tételkeret felső határához közeli fegyházbüntetést szabjon ki, és a vagyoneklobzás összegét emelje 9200 forintra. Álláspontja szerint a Törvényszék a II. tényállási pontban írt cselekményt tévesen minősítette, mert a vádlott nem a menekülés érdekében fejtette ki az erőszakot. Lehetősége lett volna arra, hogy elmeneküljön, a sértett nem próbálta őt visszatartani. A vádlott három esetben szúrta meg a sértettet, és mindhárom szúrás még azt megelőzően történt, hogy a sértett a partvisnyelet magához véve védekezett volna. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta azt a körülményt is, hogy a vádlott eleve lopási szándékkal ment be a sértett házába, ezért a cselekményét nyereségvágyból elkövetett emberölés büntette kísérleteként kell minősíteni. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság az I. tényállási pontnál nem tüntette fel külön, hogy a vádlott a lopási cselekményhez vitt magával kesztyűt és símaszkot, azonban utalt arra is, hogy ez a körülmény már az egyes tényállások előtti bevezető részből megállapítható. Kifogásolta, hogy a rendelkező rész nem tartalmazza külön, hogy a vádlott egyben különös visszaeső is. Az elsőfokú ügyészség álláspontja szerint vádlottal szemben az enyhítő és súlyosító körülmények számára és súlyára figyelemmel a büntetési tételkeret középértékét meghaladó szabadságvesztés kiszabása indokolt. Utalt arra, hogy Sértett1-et a vádlott által elkövetett vagyoni bűncselekmény kapcsán 9200 Ft kár érte, ezért a vádlottal szemben ilyen összegben kell vagyoneklobzást elrendelni.

[4] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.319/2020/7. számú átiratában az ügyészi fellebbezést módosított tartalommal tartotta fenn. Utalt arra, hogy a fellebbezések nem csupán a büntetés mértékét kifogásolják, így a felülbírálat a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése alapján teljes. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az eljárása során a perrendi szabályokat megtartotta, ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett. Az I. és III. vádpontok tekintetében megalapozott tényállást állapított meg, a II. tényállási pont részben megalapozatlan, azonban ez a megalapozatlanság a Be. 599. § (2) bekezdés a) pontja figyelembevételével az iratok alapján kiküszöbölhető. Indítványozta a tényállásban is rögzíteni azt a megállapítást, amely az ítélet indokolásában is szerepel, hogy a vádlott értékkel bíró dolog – élelem – jogtalan elvételének szándékával ment be a sértett ingatlanára. E kiegészítéssel a tényállás ezen pontja a másodfokú eljárásban már irányadónak tekinthető. A törvényszék ítéletének az I. és III. tényállásával összefüggésben kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság okszerűen vont következtetést a vádlott bűnösségére és alapvetően törvényesen minősítette cselekményeit is, azonban az ítélet rendelkező részében a lopás büntette tekintetében nem került feltüntetésre a kísérletet, továbbá a jogszabályi felhívás is pontatlan mivel a Btk. 370. § (2) bekezdés b) pont bb alpontját kellett volna rögzíteni.

[5] A másodfokú ügyészi álláspont szerint a II. tényállási pont tekintetében a bíróság tévesen minősítette a cselekményt alapeseti emberölés bűntette kísérletének. Nem hagyható figyelmen kívül ugyanis, hogy nyereségvágyból elkövetettnek minősül az ölési cselekmény, ha közvetlen anyagi előny megszerzésére irányul. Ezért a vádlott terhére a Btk. 160. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő nyereségvágyból elkövetett emberölés bűntettének kísérlete állapítható meg.

[6] A büntetéskiszabási körülmények körében pontosítani indítványozta, hogy nem a Sértett1 sérelmére elkövetett cselekmény maradt kísérleti stádiumban, hanem a Sértett2 sérelmére megvalósult cselekmény. Utalt továbbá arra, hogy az ítélet indokolása 20. oldal első bekezdésében elírás található, mert nem sértett 1, hanem Sértett1 a sértett. A fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint téves az elsőfokú bíróság ítéletének azon rendelkezése, amellyel Sértett1 polgári jogi igényét egyéb törvényes útra utasította, mivel az nem került időben előterjesztésre. Álláspontja szerint az joghatályosnak tekintendő, mert a sértett még a bűncselekmény elkövetése napján feljelentést tett, és ennek során kérte az eljárás megindítását, az elkövető felkutatását és az okozott kára megtérítését. A jegyzőkönyvben szerepel egy kioktatást tartalmazó rész, amely érinti a polgári jogi igényt, nem került azonban megjelölésre, hogy kíván-e a sértett polgári jogi igényt érvényesíteni vagy sem. Ezen szöveg ismétlődik meg a tanúkihallgatási jegyzőkönyvben, amikor azt húzták alá, hogy nem kívánja igényét érvényesíteni. Erre figyelemmel a másodfokú ügyészség a polgári jogi igény elbírálását és a vagyoneklobzás mellőzését indítványozta. Észrevételezte, hogy az ítélet rendelkező része tartalmazza a 2019. december 4-ei tárgyalási napot, amikor azonban a bíróság nem tartott tárgyalást.

[7] A védő a Fővárosi Ítéltáblánál előterjesztette fellebbezése írásbeli indokolását. Ebben a vádlott részbeni felmentése, az eltérő jogi minősítés megállapítása, valamint enyhítés érdekében előterjesztett fellebbezését fenntartotta. Az I. tényállási ponthoz kapcsolódóan kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság nem vonta értékelési körébe azt a körülményt, hogy a sértett és baráti társasága a helyszínen kutatási nyomot nem észlelt, nem érték tetten a vádlottat semmilyen érték eltulajdonítása közben, az ott tartózkodók nem fedeztek fel semmi furcsát. Egyedül azon lepődtek meg, hogy egy ismeretlen személyt találtak az ingatlan előszobájában. Ilyen körülmények között egyedül a vádlotti védekezés elfogadásának lett volna helye, mely szerint ő azt észlelte, hogy ennél a háznál zene szólt, házibulit tartottak, a kertkapu nyitva volt és ő csatlakozni szándékozott a társasághoz. Önmagában az a körülmény, hogy a vádlott a helyszínen hagyott egy pár kesztyűt és egy maszkot nem alapozza meg azt a feltételezést, hogy lopási szándékkal érkezett. A védői álláspont szerint a vádlotti magatartás nem felelt meg a Btk. 10. § (1) bekezdésében írt kísérlet fogalmának, melynek lényeges ismérvei a bűncselekmény elkövetésének megkezdése és annak be nem fejezése. Tényállászerű elkövetési magatartás kifejtésének megkezdése nem történt meg. Az ingatlanba történő bemenetel még nem illeszthető a tényállás keretei közé. Utalt arra, hogy alkalmatlan módon követi el a lopási cselekményt az, aki a lopási cselekménye végrehajtása érdekében az utca összes ingatlana közül azt a házat választja, ahol

ég a lámpa és emberek szórakoznak. Teszi mindezt úgy, hogy a nála lévő maszkot nem veszi fel, így meg sem próbálja kilétét leplezni, majd az ingatlan területére lépve egyből abba a helyiségbe megy, ahol a társaságban szórakozó emberek hangja hallatszik. Nem garázst vagy melléképületet keresett, ahonnan valóban lett volna lehetősége értéket eltulajdonítani. Ezért a védő az I. vádpont tekintetében védencének az ellene emelt vád alól, elsősorban bűncselekmény hiányában, másodsorban bizonyítottság hiányában történő felmentését indítványozta. A II. tényállási pont tekintetében a védői álláspont szerint az állapítható meg, hogy a terhelt lopni akart és lopási szándékkal érkezett az ingatlanba. Utalt arra, hogy védencének a vallomása volt következetes az eljárás során, míg a sértetti vallomás volt következetlen, illetve ellentmondásos abban a tekintetben, hogy pontosan hol történt a cselekmény az ajtóban vagy a hűtőszekrénynél, illetve, hogy a vádlott és a sértett láthatták-e egymást a függönytől. A védői álláspont szerint a dulakodás az ajtóban történt, ahol a sértett és a vádlott a közöttük lévő függöny miatt egymást jól nem láthatták. A beadványában rögzítettek szerint megalapozatlan következtetés az, hogy a vádlott akár a sértett életének a kioltása árán is megpróbálta volna befejezni a lopást. Védece hadonászott a késsel, de nem voltak célzott szúrásai csak véletlenszerűek. A védői álláspont szerint védece cselekménye kizárólag a testi sértés törvényi tényállását merítheti ki. Az elszenvedett sérülések elhelyezkedése bizonyítja, hogy a vádlott és a sértett nem láthatták egymást jól, így a vádlott nem irányzott, célzott szúrásokat adott le, hanem az őt ért ütések irányába hadonászott. Ezen túlmenően a vádlott részéről semmilyen kijelentés sem történt, amelyből az ölési szándékra lehetne következtetni. A védői álláspont szerint egyébként a sértetti vallomások következetlenek abban a tekintetben, hogy a szúrások őt hogyan és mikor érték. több alkalommal lett meghallgatva az eljárás során, és az eseménysort minden esetben másképp, eltérésekkel adta elő. Az eljárás során nem sikerült felderíteni, hogy előbb érte-e szúrás a sértettet, vagy előbb érte ütés a vádlottat. Ezért a védő eltérő tényállás megállapítására és eltérő jogi minősítés megállapítására tett indítványt. Indítványozta az elsőfokú bíróság által kiszabott 8 év szabadságvesztés büntetés és 10 év közügyektől eltiltás tartamának enyhítését, továbbá a fellebbviteli főügyészség súlyosításra vonatkozó fellebbezésének elutasítását.

[8] Az ügyész, a vádlott és védője által bejelentett fellebbezések folytán a Fővárosi Ítéltábla a fellebbezéssel sérelmezett ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt felülbírált. A védői fellebbezés tartalmára figyelemmel a felülbírálat a Be. 590. § (1) és (2) bekezdései alapján teljeskörű. Az ítéleti tényállás III. pontjában írt cselekménnyel kapcsolatban az érdekelték nem jelentettek be fellebbezést, azonban a Fővárosi Ítéltábla a Be. 590. § (5), bekezdés c) pontja alapján az egyik cselekmény jogi minősítését szintén felülbírált.

[9] A Fővárosi Ítéltábla az ügyben a 2020. évi LVIII. törvény 211. § (1) és (2) bekezdései alapján az ügyben nem tartott nyilvános ülést, hanem az elsőfokú ítélet ellen bejelentett fellebbezésekről tanácsulésen döntött.

[10] A másodfokú bíróság a felülbírálat során megállapította, hogy a Törvényszék az általa lefolytatott előkészítő ülés és tárgyalás során az eljárási szabályokat betartotta, a vádlottat és a tanúkat törvényes figyelmeztetést követően hallgatta ki, a szakértői véleményeket, az okirati bizonyítékokat és az eljárási cselekményekről készült felvételeket a megfelelő formában tette a bizonyítás anyagává. Az egyéb eljárási szabályokat is betartotta, az érdekeltek az elsőfokú bíróság részéről elkövetett eljárási szabálysértésre nem is hivatkoztak. Megállapítható azonban, hogy a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség átiratában helytállóan hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság ítélete rendelkező részében a 2019. december 4-ei tárgyalási napot is feltüntette annak ellenére, hogy az arra a napra kitűzött tárgyalás nem került megtartásra. Ezért az ítéltábla az elsőfokú ítélet rendelkező részéből a 2019. december 4-ei tárgyalási napra történő utalást mellőzte.

[11] A védőnek az I. vádpont alóli felmentésre és az élet elleni bűncselekmény eltérő jogi minősítésére irányuló fellebbezése nem alapos.

[12] A Törvényszék a tényállást részben mérlegelési jogkörében állapította meg. Ennek során a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat megfelelően értékelte és indokolási kötelezettségének is eleget tett.

[13] Az elsőfokú bíróság a tényállást terhelt vallomásai, a tárgyaláson kihallgatott sértett tanúk vallomásai, érdektelen tanúk vallomásai, az igazságügyi szakértők szakvéleményei, a helyszíni fényképfelvételek, videofelvétel, az eljárás során lefoglalt tárgyi bizonyítékok, továbbá okirati bizonyítékok alapján állapította meg.

[14] A vádlott az I. tényállási pont tekintetében a nyomozás során bűnösségét nem ismerte el. Védekezést terjesztett elő, mely szerint az ingatlanba nem lopási szándékkal ment

be, hanem bulizni, az ajtón bekopogva jutott be a lakásba. A tárgyaláson ezen tényállási pont tekintetében nem kívánt vallomást tenni. A II. tényállási pont tekintetében nem vitatta, hogy lopási szándékkal élelmiszer szerzése érdekében ment be a lakásba, azonban védekezést terjesztett elő, mely szerint jogos védelmi helyzetben volt. A kés használatára csak azt követően került sor, hogy őt a sértett megütötte. A tárgyaláson külön nem tett vallomást, azonban a sértettel történő szembesítést vállalta, és ott a korábban a nyomozás során tett vallomásainak megfelelően nyilatkozott. A III. tényállási pontban írt cselekményekkel kapcsolatban nem vitatta a bűnösségét. A tárgyaláson vallomást ezen tényállási pont tekintetében nem tett, azonban a nyomozás során a felelősségét elismerte.

[15] Nem tévedett a Törvényszék amikor a I. tényállási pont tekintetében a vádlott védekezésével szemben a tényállást Sértett3 és Tanú3-knak a nyomozás és a tárgyalás során tett következetes vallomásai, valamint a helyszínen megtalált és a rendőrség részére átadott tárgyi bizonyítási eszközök alapján állapította meg. A két tanú egybehangzóan adta elő a vádlottnak a lakásban történő felfedezése körülményeit, melyek cáfolták a védekezését. Az elsőfokú bíróság logikus, meggyőző magyarázatát adta annak, hogy miért nem a vádlott védekezését fogadta el a tényállás alapjául.

[16] Nem tévedett az elsőfokú bíróság akkor sem, amikor a II. pontban írt cselekmény megállapítása során a vádlotti védekezéssel szemben a sértett vallomását fogadta el a tényállás alapjául. A vádlott élelmiszer szerzése céljából ment be Tanú1 sértett lakásába, a sértett felszólítására nem ment el, hanem belépve a hűtőszekrény felé ment. Helyesen következtetett a Törvényszék a vádlotti támadó szándékra abból is, hogy a vádlott az elforduló sértettet még többször a hátán is megszurta.

[17] Tévedett azonban az elsőfokú bíróság a bizonyítékok értékelése során, amikor a tanú nyilatkozatát rögzítő rendőri jelentést kirekesztette a bizonyítékok köréből. A rendőri jelentés okirati bizonyítéknak minősül, de tanú vallomásaként nem értékelhető. Helyesen az rögzíthető, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítékok értékelése során mérlegelési jogkörében eljárva más bizonyítékokkal, így a vádlotti vallomásokkal szemben nem fogadta el a rendőri jelentést, mint a tényállás alapjául szolgáló bizonyítékot.

[18] Egyébként a törvényszék ezen tényállási pont tekintetében is meggyőző magyarázatát adta annak, hogy miért nem a vádlotti védekezést fogadta el a tényállás

alapjául. A másodfokú bíróság nem értett egyet a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség azon álláspontjával, hogy a tényállás részben hiányos, ezért az a Be. 599. § (2) bekezdés a) pontja alapján kiegészítésre szorul. Az elsőfokú bíróság a tényállás bevezető részében valamennyi tényállási pontra kiterjedően rögzítette, hogy a vádlott az alábbi bűncselekményeket rendszeres haszonszerzésre törekedve követte el. Rögzítette, hogy munkaviszonyából származó jövedelmét vagyon elleni bűncselekmények elkövetéséből származó jövedelemmel egészítette ki, vagyon elleni bűncselekmények elkövetésére rendezkedett be rendszeres haszonszerzés érdekében. Rögzítette, hogy a vádlott elhatározta, hogy bűncselekmények elkövetése útján vagyont szerez. A Kúria következetes gyakorlata szerint a bíróságnak a tényállással kapcsolatos, de az ítélet indokolásában rögzített megállapításait a tényállás részének kell tekinteni. Ilyen módon rögzítette azt a Törvényszék, hogy a II. tényállási pontban foglalt cselekmény tekintetében a vádlott által sem tagadott körülmény, hogy értékszerzés céljából ment be (16. oldal 5 bekezdés.).

[19] A Be. 591. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, kivéve, ha az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, illetve a fellebbezésben új tényt állítottak vagy új bizonyítékokra hivatkoztak, és ennek alapján a másodfokú bíróság bizonyítási eljárást folytat le. Megállapítható, hogy a fellebbezésekben az érdekeltek új tényre, új bizonyítékokra nem hivatkoztak. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a I. és II. tényállási pontokban írt történeti tényállások megalapozottak, az eltérő tényállás megállapítására irányuló fellebbezések a bíróságnak a bizonyítékokat értékelő, mérlegelő tevékenységét támadják.

[20] A III. tényállási pontban rögzített cselekmény a vádlott bűnösséget elismerő nyilatkozata és az azt alátámasztó egyéb, lényegében egy irányba mutató bizonyítékok alapján került megállapításra.

[21] Összességében rögzíthető, hogy a Törvényszék által megállapított tényállás megalapozott, mentes a Be. 592. § (1) és (2) bekezdésében írt megalapozatlansági okoktól, ezért azt a Fővárosi Ítélőtábla felülbírálata alapjául elfogadta.

[22] A jogi minősítés megváltoztatására irányuló ügyészi fellebbezés alapos. A védőnek az enyhébb jogi minősítés megállapítására irányuló fellebbezése azonban nem alapos.

[23] Nem tévedett a Törvényszék, amikor vádlott bűnösségét a I. tényállási pontban írt cselekmény kapcsán a Btk. 370. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés b) pont bb és bf alpont szerint minősülő lopás vétsége kísérleteként értékelte. A másodfokú bíróság mindenben osztotta ezen tényállási pont tekintetében az elsőfokú bíróság jogi álláspontját. Az eset összes körülményét figyelembe véve, különösen a vádlott további magatartását, hogy más ingatlanokba is bement lopási célzattal, nem lehet arra következtetni, hogy a vádlott csak szórakozni akart, és nem lopási szándékkal ment be az I. tényállási pontban írt ingatlanba. Helytállóan utalt az elsőfokú bíróság a vádlott életvitelére, a konkrét cselekményekkel kapcsolatos nyilatkozataira, a csomagjából az idegen lakásban elővett, majd a felfedezését követően a helyszínen hagyott szövet maszkra és kesztyűre, valamint a lakásba történt bejutás körülményeire. Törvényes az elkövetési érték meghatározása, amelyre a vádlott szándéka irányult, és mindkét minősítő körülmény, az üzletszerűség és a helyiségbe a jogosult, illetve a használó tudta és beleegyezése nélkül történő bemenetel megállapítása. Nem alapos a védő jogi okfejtése, mely szerint a vádlott cselekménye kísérleti szakban sem jutott el. Ezzel szemben megállapítható, hogy a vádlott amikor az ingatlanba lopási szándékkal bement cselekménye kísérleti szakaszba jutott. A vádlott nem önként hagyott fel a bűncselekmény befejezésével. Ezért az sem állapítható meg, hogy a vádlott elállt volna lopási cselekménye befejezésétől, mert az elállás önkéntességet feltételez, a jelen esetben azonban az idegen lakásba besurrant elkövető felfedezése szakította meg a cselekményt. Az előzőek alapján a vádlott a lopás vétségének kísérletét megvalósította, az említett büntethetőséget megszüntető ok javára nem állapítható meg.

[24] Az elsőfokú bíróság a II. tényállási pont tekintetében okszerűen vont következtetést a vádlott bűnösségére, tévedett azonban amikor nem látott lehetőséget a nyereségvágyból elkövetett emberölés büntette kísérletének megállapítására.

[25] Helytállóan utalt arra a törvényszék, hogy a vádlottnak a jogos védelemre történő hivatkozását már a jogszabály szövege kizárja, hiszen a Btk. 22. § (2) bekezdés b) pontjában foglaltak szerint a jogtalan támadást úgy kell tekinteni, mintha az a védekező életének kioltására is irányult volna, ha az a lakásba éjjel felfegyverkezve történő jogtalan behatolás.

[26] Az elsőfokú bíróság helyesen a Kúria 3/2013. Büntető jogegységi határozatban kifejtett tárgyi és alanyi tényezők alapján határozta el a vádlott kísérleti szakban maradt emberölési cselekményét az életveszélyt okozó testi sértés büntettétől. A vádlott közvetlenül a cselekmény előtt biofüvet fogyasztott, Frontin nevű gyógyszert vett be és sört ivott, tehát állapotára figyelemmel, a Kúria III. sz. Büntető Elvi Döntése alapján (III. sz. BED) a jogi minősítés megállapításakor elsősorban a tárgyi tényezőkből kell kiindulni. Kétségtelen, hogy a 8 cm pengehosszúságú kés az emberölésnek tipikus eszköze. Ugyanúgy az emberölés kísérlete irányába ható tárgyi tényező az elkövetés körülményei és módja tekintetében a szúrások és vágások ismétlődése. A vádlott három alkalommal szúrta meg a sértettet és az első szúrást követően kiforduló, neki lényegében háttal álló Tanú1-t még kétszer a hátán megszúrta, valamint rajta még további vágásokat ejtett. Az első, a sértett felső testét érő szúrás ereje elegendő volt ahhoz, hogy a hasüreget megnyissa. A vádlottnak lehetősége lett volna a helyszín elhagyására az első szúrást követően, azonban a cselekményével ekkor nem hagyott fel, hanem csak a sértett határozott védekezésének hatására, amikor a helyszínről elmenekült. A vádlottnak a sértetthez való korábbi kapcsolata a jelen tényállás kapcsán nem vizsgálható, hiszen vádlott a sértettet nem ismerte, lopási célból ment be az idegen lakásba, majd az őt elzavarni akaró vádlottat többször megszúrta többször megvágta. A vádlott részéről legfeljebb az első a gyomortájéki, a hasüreget megnyitó szúrt sebzést lehetett célzott, azt követően a sötétben, dulakodás során ez már kevésbé volt lehetséges, azonban a vádlott még így is több sebet ejtett a sértetten. Helytállóan jutott arra a következtetésre a törvényszék, hogy a vádlott eshetőlegesen szándékkal valósította meg az emberölés büntettének kísérletét.

[27] Tévedett azonban az elsőfokú bíróság, amikor nem látott lehetőséget a nyereségvágyból történő elkövetés, mint minősítő körülmény megállapítására. A tényállásból megállapíthatóan a vádlotti magatartás a II. tényállási pontban írt cselekmény esetében, ugyanúgy, mint az éjszaka folyamán megvalósított további három cselekménynél is közvetlenül anyagi előny megszerzésére irányult. A vádlotti szándék ebben a tekintetben határozott volt, a sértett megjelenése hatására sem változott meg, nem torpant meg, a lakásba belépett, és az útját állni szándékozó sértettet többször megszúrta megvágta, többek között olyan szúrt-metszett sebzést okozva, mellyel összefüggésben életveszélyes állapot alakult ki, a halálos kimenetel reális lehetősége fennállott. Annak elmaradása részint a véletlen szerencsének, részint a szakszerű orvosi beavatkozásnak volt köszönhető. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a vádlotti magatartás indoka és célzata a nyereségvágy volt, a cselekmény pedig eshetőlegesen szándékkal került kifejtésre. A 3/2012 BJE. II/2. pontjában rögzítettek szerint a nyereségvágyból elkövetett emberölésnél az elkövetés indoka és a célzat összefonódik. A nyereségvágy a célzatot és az indítóokot is magába foglalja, így a cselekmény eshetőlegesen szándékkal is megvalósítható.

[28] Ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a vádlott élet elleni bűncselekményét a Btk. 160. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő nyereségvágyból elkövetett emberölés büntette kísérletének minősítette.

[29] Észlelte a másodfokú bíróság, hogy a Törvényszék a III. tényállási pontban rögzített Sértett2 sérelmére elkövetett vagyon elleni bűncselekmény kapcsán az ítélet rendelkező részében a vádlott bűnösségét lopás büntetében állapította meg. Ítélete indokolása 16. oldal második bekezdésében a cselekményt lopás büntette kísérleteként értékelte. Az elsőfokú bíróság által rögzített irányadó tényállás szerint a sértett ingatlanán álló gépkocsit a le nem zárt gépjárműben talált kulccsal megpróbálta beindítani, de nem járt sikerrel. Ezt követően megpróbálta kitolni az autót az udvarról, de cselekményét felfedezték, ezért elmenekült. A vádlotti cselekmény tehát egyértelműen kísérletként értékelendő. Ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és vádlottnak a III. tényállási pontban rögzített, Sértett2 sérelmére elkövetett vagyon elleni bűncselekményét a Btk. 370. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés b) pont bb alpontjára figyelemmel a (3) bekezdés b) pont ba alpont szerint minősülő lopás büntette kísérletének minősítette.

[30] Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a III. tényállási pontban írt Sértett1 sérelmére elkövetett további bűncselekményt a Btk. 370. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés b) pont bb és bc alpontok szerinti lopás vétségének minősítette.

[31] A vádlott nyilatkozataiból, de a tényállásban írt vagyon elleni bűncselekmények sorozatából is az elsőfokú bíróság logikusan következtetett az üzletszerűség mint minősítő körülmény meglétére. A törvényszék a rögzített tényállás alapján helyesen állapította meg a I. tényállási pontban írt cselekmény kapcsán a helyiségbe vagy ehhez tartozó bekerített helyre megtévesztéssel, vagy a jogosult, illetve a használó tudta és beleegyezése nélkül bemenve minősítő körülményt. Törvényes a Sértett1 sérelmére elkövetett bűncselekmény esetében a dolog elleni erőszakkal történő elkövetés megállapítása, figyelemmel arra, hogy a vádlott az ajtón lévő szunyogháló kivágásával jutott be a sértett lakásába.

[32] A súlyosításra irányuló ügyészi fellebbezés alapos, a vádlott és védője enyhítés érdekében bejelentett fellebbezése azonban nem foghatott helyt.

[33] Az elsőfokú bíróság ítéletében alapvetően helytállóan sorolta fel a büntetés kiszabása során figyelembe vehető bűnösségi körülményeket. A másodfokú bíróság azonban egyetértett a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség észrevételeivel, melyre figyelemmel a Sértettl sérelmére elkövetett bűncselekmény tekintetében a kísérleti állapotra történő utalást mellőzni kell, hiszen ez a cselekmény befejezetté vált. A súlyosító körülmények körében pedig utalni kell arra, hogy az eszközhasználat mint büntetéskiszabási körülmény legfeljebb Sértettl esetében értékelhető, hiszen ő volt a bűncselekmény sértettje.

[34] Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a halmazatban emberölés büntette kísérletét is elkövető többszörös visszaeső vádlottal szemben halmazati büntetésül fegyházban végrehajtandó szabadságvesztés büntetést szabott ki. A másodfokú bíróság által megváltoztatott jogi minősítésre figyelemmel azonban a büntetési tétel 10 évtől 20 évig vagy életfogytig tartó szabadságvesztésre emelkedett, melyre figyelemmel a kiszabott szabadságvesztés büntetés súlyosítása indokolt. Ezért a másodfokú bíróság az vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztést 12 év fegyházbüntetésre súlyosította. Nem kétséges, hogy a vádlott többszörös visszaeső, hogy cselekményeit többszörös halmazatban, korábbi jogerős szabadságvesztésre ítéltése után a végrehajtás megkezdése előtt, ellene indult újabb büntetőeljárás hatálya alatt követte el, azonban az élet elleni bűncselekmény mellett viszonylag kisebb súlyú cselekményeket követett el, illetve a cselekmények nagyobb része kísérleti szakaszban maradt. Ilyen körülmények mellett a bíróság álláspontja szerint a rendelkező részben írt tartamú szabadságvesztés büntetés szolgálja megfelelően a Btk. 79. §-ában írt büntetési célokat.

[35] A vádlott cselekményeivel méltatlanná vált a közügyek gyakorlására, így törvényes a maximális tartamú közügyektől eltiltás mellékbüntetés kiszabása.

[36] Törvényesek a feltételes szabadságra bocsátás kizárására, valamint az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámítására vonatkozó ítéleti rendelkezések. A vádlottal szemben alkalmazott vagyonek Kobzás a törvény kötelező rendelkezésén alapszik.

[37] Nem tévedett az elsőfokú bíróság akkor sem, amikor a Magánfél1 által előterjesztett polgári jogi igény érvényesítését egyéb törvényes útra utasította. A nyomozati iratok 409-415. oldaláig található az iratok között a Sértettl feljelentéséről felvett jegyzőkönyv. Ennek 413. oldalán valóban szerepel az a mondat, hogy: „Kérem az eljárás

megindítását, az elkövető felkutatását, felelősségre vonását, az okozott kár megtérítését.” Az azt megelőző 411. oldalon azonban a polgári jogi igényre vonatkozó kioktatást követően a sértett úgy nyilatkozott, hogy "A polgári jogi igényemet érvényesíteni nem kívánom." Ez a nyilatkozat kettőspont után szerepel, tehát a sértett nyilatkozatának tekintendő. Közvetlenül alatta szerepel a sértett aláírása is. A nyomozati iratok 417. oldaltól 425. oldaláig található a sértett tanúkénti kihallgatásáról készült vallomása. A 423. oldalon található a sértett polgári jogi igény érvényesítésére vonatkozó kioktatása, melynek végén egy, a sértett részére választást felkínáló mondat olvasható, ahol „A polgári jogi igényemet érvényesíteni nem kívánom.” változat került aláhúzásra és vastagításra, melyet közvetlenül követ a tanú aláírása.

[38] A Be. 556. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a sértett a polgári jogi igényt az elsőfokú bíróságnál legkésőbb azon az eljárási cselekményen terjesztheti elő, amelyen e törvény rendelkezései szerint először jelen lehetett. Ez az eljárási cselekmény az előkészítő ülés volt, melynek megtartására 2019. október 31. napján került sor. Az előkészítő ülés kitűző végzése mellékleteként megtalálható a Sértett1 értesítését igazoló tértivevény, mely szerint az iratot a sértett 2019. október 9. napján átvette. A nyilvános ülés jegyzőkönyve rögzíti, hogy a Sértett1 szabályszerű értesítés ellenére nem jelent meg. A sértett így a 2019. december 2-i tárgyaláson már valóban késedelmesen terjesztett elő polgári jogi igényt.

[39] A Törvényszék ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, ezért azokat a másodfokú bíróság – helyes indokai alapján – helybenhagyta.

[40] A másodfokú bíróság a Be. 574. § (1) bekezdése és a 2020. évi LVIII. törvény 211. § (3) bekezdése alapján kötelezte a vádlottat a másodfokú eljárás során felmerült bünyügyi költség megfizetésére.

[41] A Fővárosi Ítéltábla ítélete a Be. 606. § (1) bekezdésén és a 2020. évi LVIII. törvény (2) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2020. október 07.

Dr. Török Zsolt s.k.

a tanács elnöke

Dr. Mészáros László s.k.
Henriette s.k.

előadó bíró

Dr. Belovai

bíró

A Törvényszék 8.B.60/2019/28. számú ítélete a rendelkező részben írt változtatással jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2020. október 07.

Dr. Török Zsolt s.k.

a tanács elnöke